

BIJLAGE

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Demografische ontwikkelingen

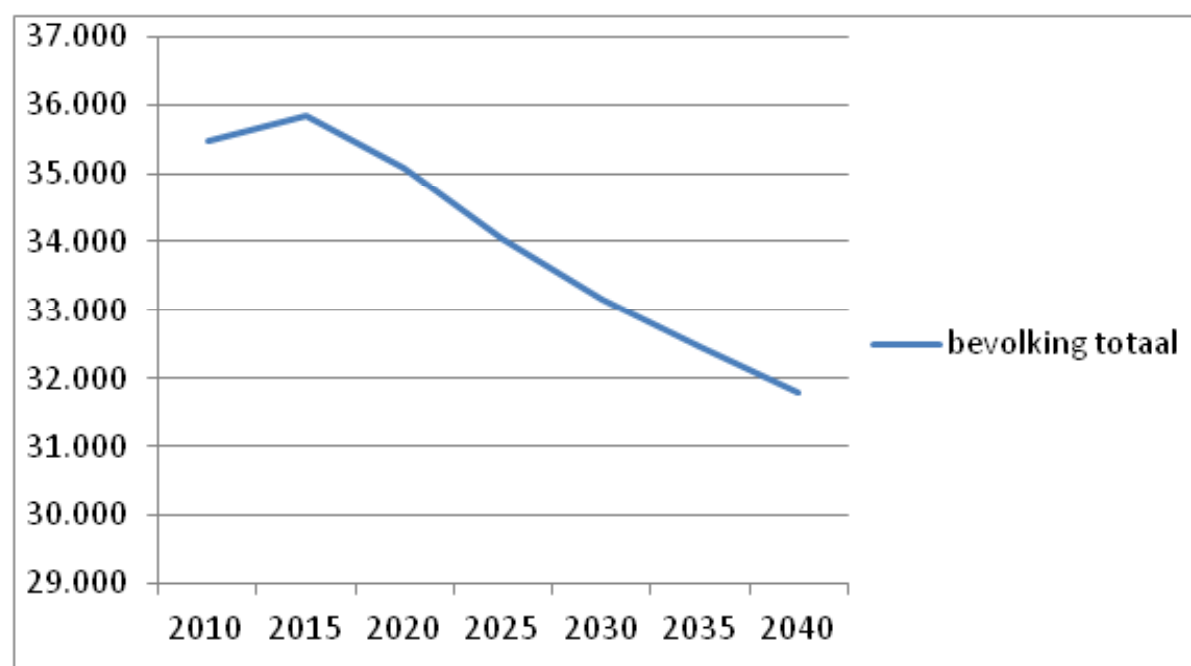
De Primos prognose (2012) voor Hof van Twente laat zien dat de omvang van de totale bevolking vanaf 2015 zal dalen. Een andere constatering, volgend uit de recente prognoses van het CBS is dat de gemeente te maken krijgt met ontgroening, een afname van de beroepsbevolking en een sterke vergrijzing.

De omvang van de totale bevolking bereikt rond 2015 haar hoogtepunt met circa 35.850 inwoners. Vervolgens neemt de omvang van de bevolking af naar minder dan 32.000 inwoners in 2040. Dat betekent een afname tussen 2015 en 2040 van circa 11%. Dat is redelijk fors te noemen, maar niet uniek in de regio. Specifiek voor Goor wordt op basis van de beschikbare bevolkingsprognoses uitgegaan van een lichte daling van het aantal inwoners naar circa 12.000 in 2020 (per 1 januari 2012 bedraagt het aantal inwoners van Goor 12.430).

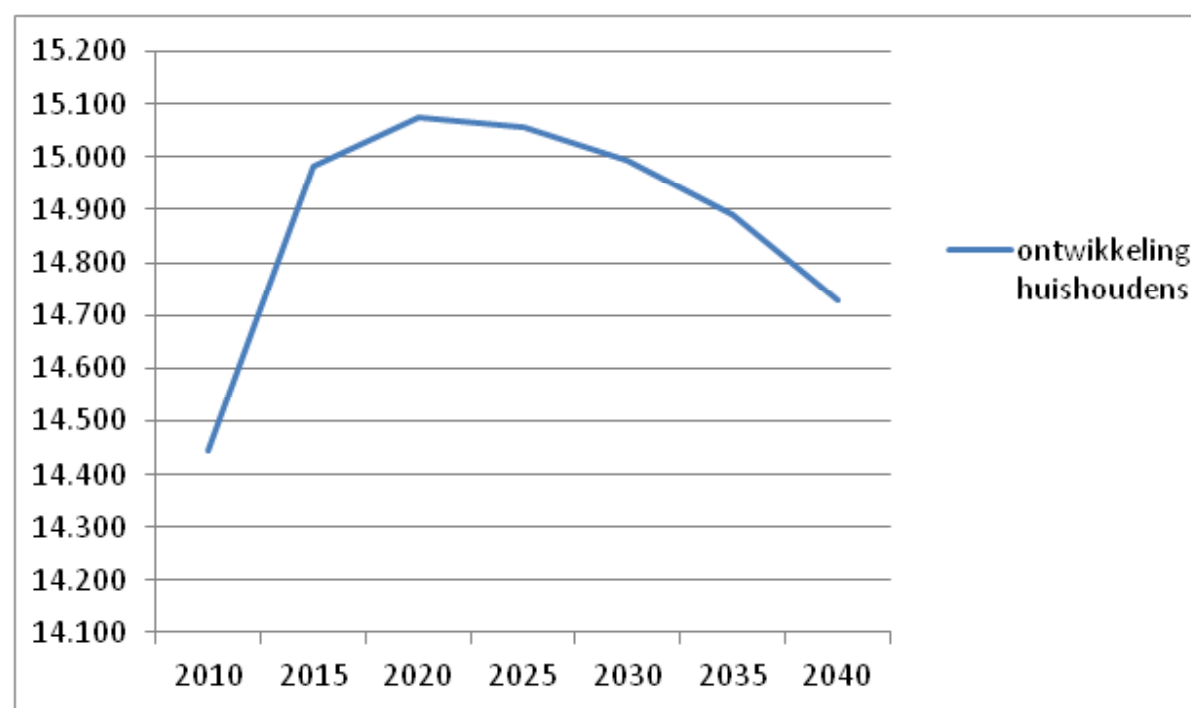
Een dalende omvang van bevolking betekent niet direct ook een dalende behoefte aan nieuwe woningen of een overschot aan bestaande woningen. Door de voorspelde gezinsverdunning die de komende jaren doorzet, blijft er behoefte aan nieuwe woningen.

Door een veranderende bevolkingssamenstelling en woonbehoefte verandert de vraag naar specifieke typen woningen. Wel heeft deze trend tot gevolg dat na 2020 meer woningen gesloopt gaan worden dan nieuw gebouwd.

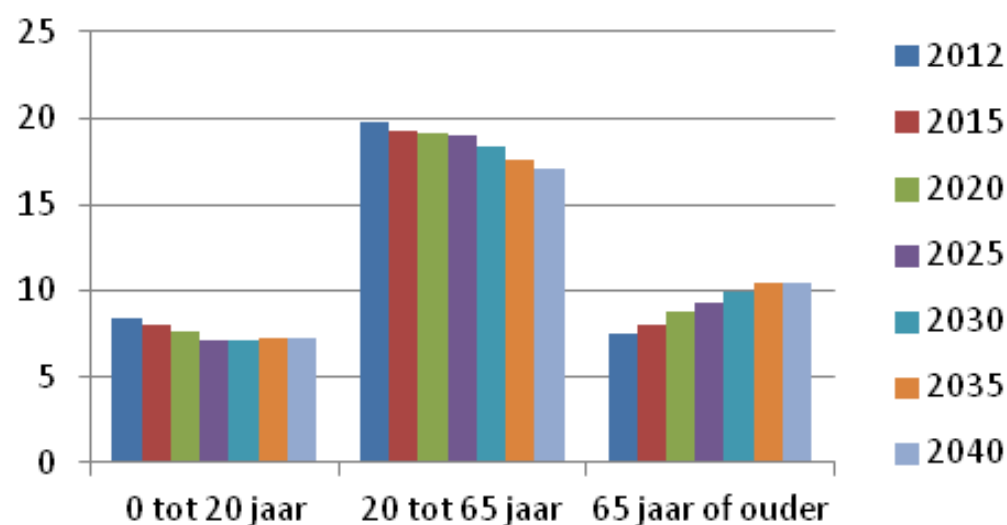
Om te zorgen dat de komende jaren courante woningen worden toegevoegd aan het huidige woningbestand is het van belang goed inzicht te hebben in de ontwikkeling van verschillende bevolkingsgroepen.

Prognose ontwikkeling bevolking Hof van Twente bron: ABF Research – Primos Prognose

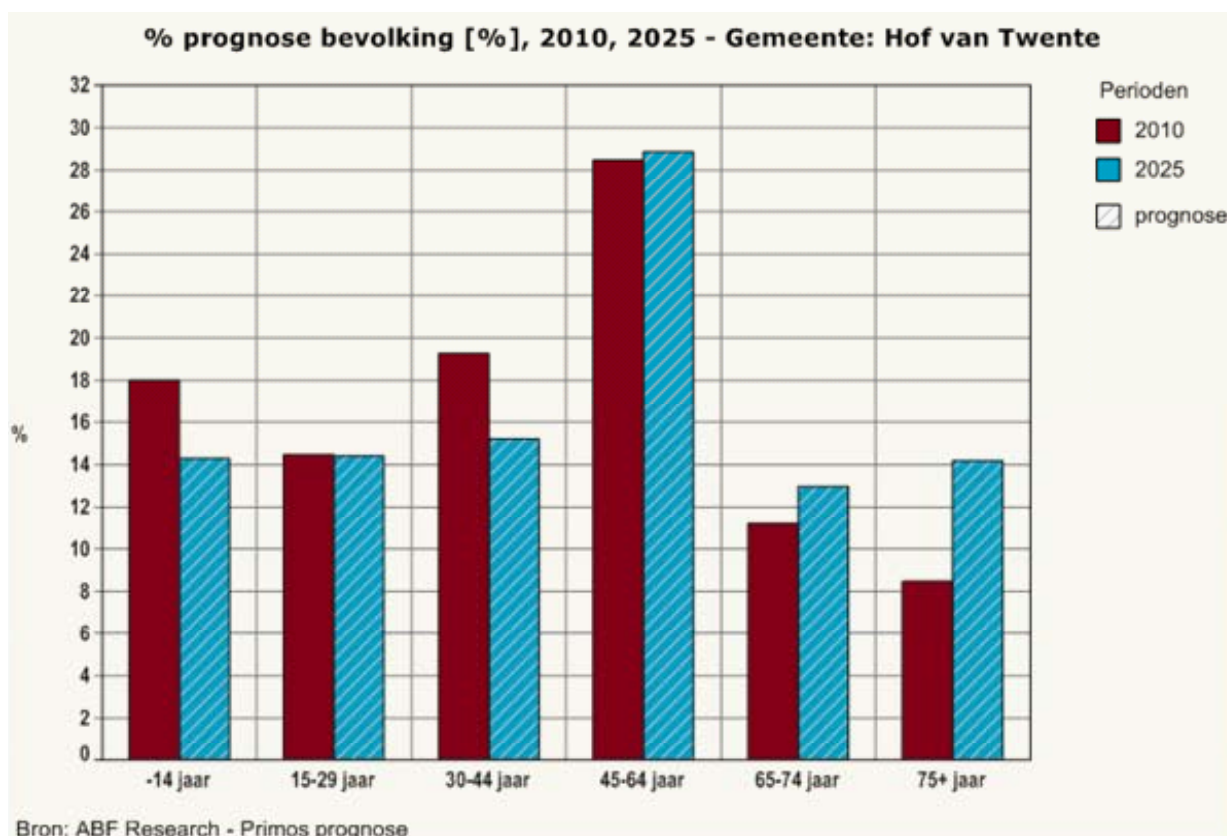
Prognose ontwikkeling huishoudens Hof van Twente bron: ABF Research – Primos Prognose

Prognose ontwikkeling bevolking Hof van Twente bron: ABF Research – Primos Prognose

Ook voor de ontwikkeling van de verschillende bevolkingsgroepen geldt dat de veranderende verhoudingen een algemeen landelijk beeld laten zien: ontgroening, afname van de beroepsbevolking en vergrijzing. Het aantal jongeren (0-20 jaar) in Hof van Twente neemt met 13 % af van circa 8.400 jongeren in 2012 tot 7.300 jongeren in 2040. Opvallend daarbij is dat het aantal jongeren in eerste instantie krimpt en vervolgens weer licht toeneemt, maar zich vervolgens wel lijkt te stabiliseren. Een groot deel van de jongeren is schoolgaand in Hof van Twente. Ontgroening heeft dan ook consequenties voor de huisvesting van scholen.

De demografische ontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de opbouw van de beroepsbevolking

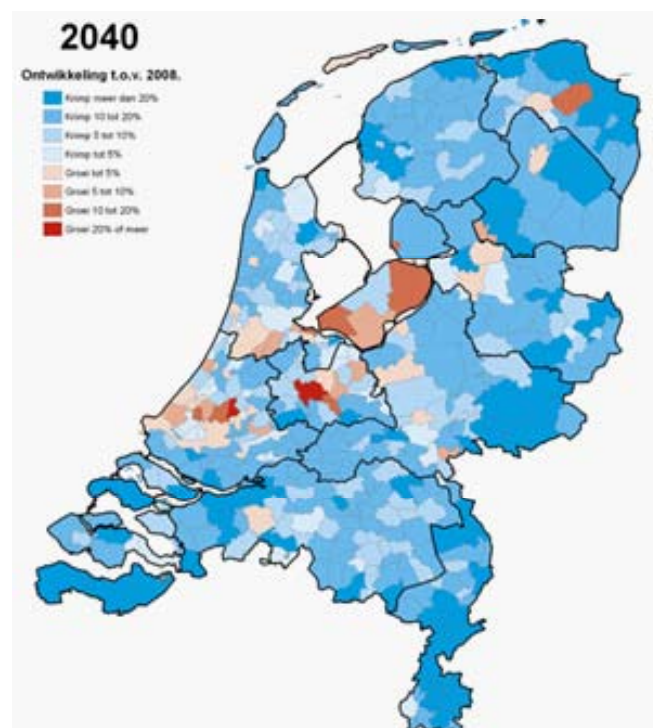

Bron: ABF Research - Primos prognose

Het arbeidspotentieel wordt minder door een teruggang van het aantal beroepskrachten. Voor het deel van de bevolking tussen de 20 en de 65 jaar, min of meer de beroepsbevolking, is de daling met een afname 2.600 mensen procentueel even groot, namelijk 13 %. In tegenstelling tot de ontgroening is rond 2040 nog geen afvlakking van de afname te zien. Het aandeel van deze groep zal na 2040 nog enkele jaren afnemen. Deze afname komt voor een groot deel voor rekening door de 'baby boom' generatie die de leeftijd van 65+ bereikt. Ook de trek naar de Randstad en andere steden, waar voldoende werk en culturele voorzieningen zijn, zorgt voor een afname. Met name op de arbeidsmarkt zal de afname van deze leeftijdsgroep te merken zijn, terwijl wel groei van de werkgelegenheid in de regio wordt voorspeld (zie onderstaande afbeeldingen).

Ontwikkeling beroepsbevolking 2008-2040.

Bron: CBS.

Door globalisering en technologische ontwikkelingen wordt Hof van Twente geconfronteerd met (productie-)bedrijven die wegtrekken naar elders. Tegelijkertijd zal het aantrekken van werknemers van elders toenemen.

Conform de landelijke trend krijgt ook de gemeente Hof van Twente te maken met vergrijzing. Het aantal inwoners ouder dan 65 jaar neemt tot 2040 met circa 3.000 personen toe. Dat is een toename van 40% ten opzichte van het huidige aantal van circa 7.500 ouderen. Zoals reeds vermeld komt deze toename voor een groot deel op het conto van de 'baby boom' generatie die de komende jaren de leeftijd van 65 bereikt. Daarnaast neemt de levensverwachting op dit moment sterk toe.

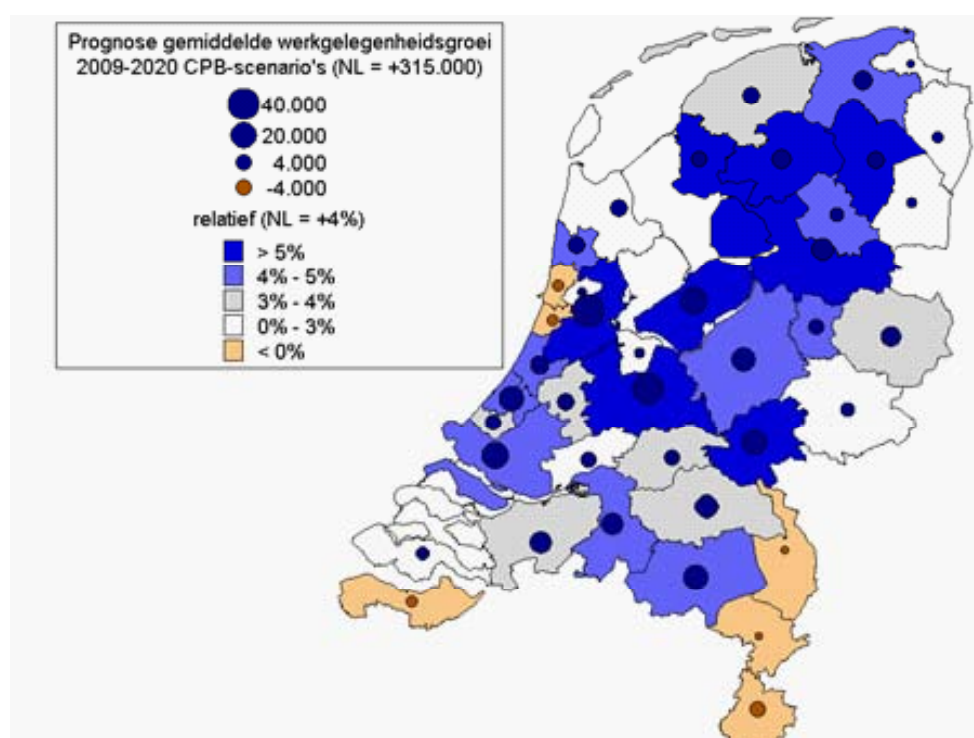
Enkele consequenties van de geprognostiseerde demografische ontwikkelingen zijn reeds benoemd. Er zijn echter meer gevolgen te benoemen die vragen om gericht beleid. Hieronder volgen de belangrijkste gevolgen:

- **Druk op de arbeidsmarkt**

De omvang van de beroepsbevolking gaat krimpen met circa 13 %. Samen met de voorspelde groei van de werkgelegenheid leidt dit tot krapte op de arbeidsmarkt. Het kan echter ook tot gevolg hebben dat potentiële werkgelegenheidsgroei niet haalbaar blijkt.

- **Druk op zorg- en verpleeghuizen**

Enerzijds neemt de vraag naar zorg en verpleging toe door de toename van het aantal ouderen en de gemiddelde hogere leeftijd die wordt bereikt. Anderzijds is door de dalende beroepsbevolking minder arbeidspotentieel om die zorg te verlenen.

- **Afname leerlingaantallen**

Minder leerlingen vragen minder leerkrachten, maar ook minder leslokalen. De ontgroening kan tot gevolg hebben dat een overschot ontstaat aan faciliteiten.

- **Afnemende vraag naar sportvoorzieningen**

Door afname van het aantal inwoners neemt ook de vraag naar sportvoorzieningen af. Sportverenigingen moeten wellicht fuseren. Vervolgens dienen overbodig geworden sportlocaties een nieuwe bestemming te krijgen.

- **Afname aantal vrijwilligers**

Een groot aantal vereniging steunt gedeeltelijk of geheel op de inzet van vrijwilligers. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor de brandweer. Diverse verenigingen in de traditionele krimpgebieden kampen al met ernstige tekorten aan vrijwilligers. Juist verenigingen zorgen voor de gewenste leefbaarheid.

- **Daling draagvlak detailhandel**

Eerzijds de demografische ontwikkelingen, maar ook het sterk groeiende aantal internet aankopen zorgt voor een daling van het draagvlak voor detailhandelsvestigingen. Het recent opgestelde masterplan centrum Goor anticipeert hierop.

Omdat demografische ontwikkelingen invloed uitoefenen op tal van beleidssectoren en tevens ruimtelijke consequenties kunnen hebben is het van groot belang dat het analyseren van demografische ontwikkelingen een continu proces blijft, waarbij de gemeente periodiek toetst of het beleid aansluit bij de actuele ontwikkelingen van de bevolking.

Mobiliteit en digitalisering

Op sociaal, maatschappelijk en economisch gebied zijn de ontwikkelingen in de digitalisering van grote invloed. Sociale contacten zullen steeds meer door middel van elektronische communicatie plaatsvinden. Hiermee wordt de eerder genoemde trend van individualisering versterkt. Daarnaast is het steeds minder noodzakelijk om te wonen in de buurt waar men werkt. Het aandeel thuiswerkers zal door het gebruik van internet en email toenemen. Een trend die hier haaks op staat is de toename van de mobiliteit. Mensen verplaatsen zich over steeds grotere afstanden; in de eigen woonplaats hoeft niet ook gewerkt, gewinkeld of gerecreëerd te worden. Hiermee is het voorzieningen en woonvraagstuk sterker een regionaal vraagstuk geworden. Daarentegen zal door de vergrijzing de minder mobiele doelgroep groter worden. Deze mensen zijn afhankelijk van de voorzieningen in de omgeving of van zorg aan huis (zogenoeten extramuralisering).

Belong(ing)

Tegelijkertijd met en wellicht als tegenbeweging van de digitalisering en globalisering is er meer en meer sprake van een toenemende aandacht voor lokale verschillen en kleinschaligheid, voor groepsverbanden en culturele diversiteit, met andere woorden: voor de menselijke maat. Hiermee kan gelijk gesteld worden dat bedrijven en organisatie die de menselijke schaal onderkennen, de diversiteit nastreven en aandacht hebben voor sociaal-culturele aspecten, de komende decennia recht van spreken hebben.

Vanaf het tijdperk van de babyboomers, de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw, overheerste de individualisering. De tendens voor de toekomst is echter niet de vraag hoe de meest individuele wensen vervuld kunnen worden, maar hoe de mensen weer bij elkaar gebracht kunnen worden. In de plaats van het individu komt niet zozeer (weer) de verzuiling of doelgroepen, maar eerder een flexibele vorm van socialisering waarbij iedereen op zijn eigen manier een bijdrage aan de groep kan leveren.

Veranderende rol van de overheid

De verhouding tussen burger en overheid wordt steeds horizontaler. De rol van de gemeente wordt steeds meer die van facilitator en partner en minder die van regulator. Richting individuen en verenigingen zal vaker een beroep worden gedaan op zelfredzaamheid.

Duurzaamheid

Duurzame ontwikkeling kan worden gedefinieerd als het voorzien in de behoefte van de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoefte te voorzien. Voorbeelden zijn de bouw van energieneutrale woningen, reductie in energieverbruik, het gebruik van duurzame energiebronnen als zonne-energie, windenergie en biovergisting en het gebruik van elektrische voertuigen.

De trend is dat duurzame ontwikkeling zowel voor particulieren als overheid gemeengoed wordt op allerlei terreinen. Het belang van lokale energieproductie gaat toenemen, hetgeen bijdraagt aan een economische impuls.

BIJLAGE

RUIMTELIJKE ANALYSE

Historie

Eén van de belangrijkste factoren in de ontstaansgeschiedenis van Goor is de drassige omgeving waarin het ligt. Op een tweetal hogere delen in dit drassige land ontstonden twee bewoningskernen. Rond de Hofkerk ontstond een bewoningskern, de Olde Stad genaamd. Op 't Schild, de Nije Stad, woonden aanvankelijk de borgmannen van de graaf van Goor. Er waren ook een kapel, een gasthuis en een raadhuis. De borg van de graaf van Goor lag op de plek van de huidige joodse begraafplaats.

Zo ontstond de dubbelstad, onderling verbonden door een verhoogde weg, de huidige Grotestraat. Beide kernen waren omgeven door grachten, die gevoed werden door de Regge en de Poelsbeek. Rondom de kern van Goor werden verschillende havezathen gesticht. Deze havezathen hadden ook een verdedigende functie. Een aantal van deze havezathen werden uiteindelijk landgoederen. Restanten van deze havezathen zijn in en om Goor in bouwwerken, landschapsstructuren en namen nog zichtbaar. De voormalige havezathen Stoevelaar en Heeckeren liggen nu in de stadsrand, respectievelijk in het westen en oosten.

In de 19e eeuw kreeg de industrie een grote vlucht in Goor. Ten noorden en westen van de kern ontstonden grote fabrieksterreinen, zoals het terrein van de Twentsche Stoom Bleekery met bijbehorende wegen- en railinfrastructuur. De railverbinding takte aan op de spoorlijn richting Hellendoorn (voormalige spoorlijn Neede – Hellendoorn). Deze spoorlijn is inmiddels opgeheven.

Figuur 6: samenvattende historische kaart Goor. Bron: Goor aan de Regge.

De loop en locatie van verschillende water-, spoor- en autowegen is in belangrijke mate bepalend geweest voor de stadsstructuur van Goor. Zo waren de Regge en de Poelsbeek belangrijk voor de bedrijvigheid. Lange tijd waren deze waterlopen ook nadrukkelijk aanwezig in het stadsbeeld. De aanleg van het Twentekanaal (geopend in 1936) is ten koste gegaan van de watertoevoer naar de Regge. De beken en bijbehorende bruggen zijn goeddeels uit het stadsbeeld verdwenen. Ook werden verschillende doorgaande structuren doorsneden.

In 1860 werd de spoorlijn tussen Zutphen en Enschede geopend met een station in Goor. Het station kwam te liggen ten zuiden van de kern. De komst van de spoorlijn en het station betekende een nieuw brandpunt van bedrijvigheid en stedelijkheid. Rondom het station verscheen al snel bebouwing en bedrijvigheid.

In 1910 werd de spoorlijn Neede-Hellendoorn aangelegd. Deze liep in noord-zuid richting door Goor en had een aftakking naar de fabrieksterreinen ten noord-westen van het Schild (huidige TSB terrein). Ook was er een station Goor-West. De spoorlijn is nooit rendabel geweest en heeft slechts 25 jaar personen vervoerd. Station Goor-West is gesloopt in de jaren '60. De aantakking op het fabrieksterrein bleef langer behouden en sloot aan op de spoorlijn Zutphen-Enschede ter hoogte van de Heijinksweg. De spoorlijn liep door de zone tussen de Van Kollaan en Roerdompstraat.

Door de industrie groeide Goor, in eerste instantie vooral als lintbebouwing langs de uitvalswegen. Belangrijke dorpslinten⁷ waren de Hengevelderstraat, Deldensestraat, Haaksbergerweg, Diepenheimseweg en Kerkstraat/Markeloseweg. Later werden er voor de arbeiders ook woonwijken gebouwd, zoals Tuindorp en 't Gijmink.

Door de toenmalige ligging van de gemeentegrenzen was de groei van Goor in eerste instantie slechts mogelijk in oostelijke richting. Als gevolg daarvan ontstond ten westen van de centrumschil een open gebied, gedomineerd door de spoorlijn richting Hellendoorn en de Regge. Deze zone is nu nog zichtbaar tussen de Van Kollaan en de Roerdompstraat.

⁷ Een 'dorpslint' is een lijnvormige verzameling van gebouwen langs een doorgaande weg. Kenmerkend is de historisch gegroeide menging van functies en de grote variatie in architectuur. Het woord 'dorpslint' refereert dus vooral aan de kleinschaligheid van het bebouwingsbeeld en niet aan het feit of een plaats wel of geen stadsrechten heeft.

Nadat in 1936 het Twentekanaal gegraven was groeide hier een groot industrieterrein, dat bijna exclusief gebruikt wordt door het bedrijf Eternit. Eternit werd na de textielindustrie een tweede grote werkgever in Goor.

Na de Tweede Wereldoorlog groeide Goor enorm in omvang. Nadat de gemeentegrens in noord-westelijke richting werd opgeschoven kon de woonwijk de Whee worden gebouwd. Open gebieden rondom het centrum van Goor, bijvoorbeeld tussen de dorpslinten, tussen spoor en kern, tussen de voormalige havezathe Heeckeren en de kern, werden vervolgens bebouwd met woonwijken.

De uitbreiding van bedrijventerreinen gebeurt in de laatste decennia met name ten noorden van Goor. De omvang van de bedrijventerreinen De Whee, Spechthorst en Zenkeldamshoek is fors en bepaalt in belangrijke mate het aanzien van de kern. Goor is regionaal gezien een belangrijke vestigingsplaats voor bedrijven.

Huidige ruimtelijke en functionele structuur

Bebouwingsstructuur

Wat betreft bebouwingsstructuur is de ruimtelijke opbouw van Goor in te delen in enkele elementen: centrumschil, linten en woonwijken.

De centrumschil bestaat uit de oudste delen van Goor, het gebied rond de Hofkerk en het Schild, alsmede de tussen enkele oudere bebouwingslinten gelegen gebieden. Bindend kenmerk is de functiemenging in het gebied. Wonen wordt afgewisseld met detailhandel, horeca, dienstverlening en kleinschalige bedrijvigheid. De bebouwing stamt uit alle periodes. Monumenten, bebouwing van mindere kwaliteit en nieuwbouw wisselen elkaar af. Er is een sterke relatie met het centrum.

De (historische) linten bestaan uit een combinatie van oudere en nieuwere bebouwing. De linten vertonen een gevarieerd beeld en deels een sterke functiemenging. Lange tijd vormden deze linten de randen van de stad. Kenmerkend voor de historische linten is het straatprofiel, dat, met name nabij het centrum, smaller is dan tegenwoordig gebruikelijk. Hierdoor staat met name de oudere bebouwing dicht op de weg. De linten verschillen onderling van elkaar in bebouwingsbeeld en bouwperiode, maar hebben een onderscheidend beeld van de overige (woon)gebieden.

De woonwijken van Goor vertonen een divers beeld. Van het Tuindorp, gebouwd in de jaren '20 tot de grootschalige planmatige woonwijk de Whee tot kleine inbreidingsplannen op voormalige fabrieksterreinen en in de ruimte tussen de bebouwingslinten. Iedere woonwijk heeft zo zijn eigen kenmerken en sterke en zwakke punten. Dit heeft mede te maken van de bouwperiode, de sociale samenstelling en de stedenbouwkundige opzet.

De Whee, De Hogenkamp, Hiltjesdamweide

De meest omvangrijke planmatige woonwijk in Goor betreft de Whee (jaren '50 tot en met jaren '80), met daaraan grenzend de recentere woongebieden De Hogenkamp (tussen 1995 en 2000) en Hiltjesdamweide (vanaf 2005 tot heden).

Het gebied de Whee is een lager gelegen gebied en daardoor natter. Omdat het onderliggende landschap hier grootschaliger was dan het kampenlandschap ten oosten en ten zuiden van de kern heeft de wijkstructuur een grootschalige opzet. De wijk bestaat uit grondgebonden woningen, bestaande uit rijwoningen, twee-onder-één kapwoningen en vrijstaande woningen. De woningen zijn merendeels opgebouwd uit twee lagen met kap, hier en daar gemengd met bungalowachtige woonbebouwing.

Een sterke punt van deze wijk is het aanwezige groen, met name aan de noordwestzijde. Dit beeld wordt versterkt door de doorzichten naar het fraaie buitengebied. Een goed voorbeeld hiervan is het zicht vanaf de Scherpenzeelseweg richting de Wheedijk. Ook de menging van prijsklassen, huur en koop, alsmede typen woningen en ten slotte de aanwezige wijkvoorzieningen in de vorm van scholen, een woonzorgcentrum, sportaccommodaties en een buurtwinkelcentrum kunnen genoemd worden als kwaliteiten van deze woonwijk.

Stedenbouwkundig gezien vormt de Scherpenzeelseweg de belangrijkste as binnen het plangebied. Langs deze ontsluitingswegen bevinden zich de meeste voorzieningen. Richting het noorden zijn de Gruttostraat en de Spreeuwenstraat de belangrijkste verbindingen. De Kievitstraat en het verlengde daarvan (Putterstraat) vormt een directe fietsroute naar het stadscentrum.

Wat betreft de groen- en waterstructuur geldt dat de Boven-Regge van oorsprong een belangrijk element vormt binnen de wijk. Het Waterschap Regge en Dinkel en de gemeente zijn bezig om deze beekloop weer meer zichtbaar te maken.

Aandachtspunten in de wijk zijn de overgang naar bedrijventerrein Spechthorst – De Whee, de concentraties verouderde huurwoningen, de en de openbare ruimte die, met name in de Whee I deels stenig te karakteriseren is.

Pluspunten zijn het aanwezige groen in de wijk, met name aan de noordwestzijde en de uitloopmogelijkheden naar het aangrenzende buitengebied. Ook de aanwezige voorzieningen kunnen worden genoemd als sterk punt van de wijk.

't Gijmink en omringende buurten

Dit gebied ligt ten zuiden van de Deldensestraat, ten oosten van het centrum en ten noorden van de spoorlijn Zutphen/Hengelo. Aan de oostzijde grenst het aan het buitengebied (Gijminks Hoek) en de provinciale weg N347. De lependijk en de stedenbouwkundige structuur zijn sterk bepalend voor dit gebied. 't Gijmink is als arbeiderswijk ontwikkeld na de Tweede Wereldoorlog. De stedenbouwkundige opzet van de wijk had (voor herstructurering) veel kenmerken van de Delftse School.

Omdat een deel van de wijk sterk verouderd is, de woningen niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd en de kwaliteit van de openbare ruimte aangepakt diende te worden, is besloten tot een grootschalige herstructurering van een deel van de wijk.

Deze herstructurering vindt plaats vanaf 2006. Doel is om door sloop en nieuwbouw van de huurwoningen te komen tot een meer gedifferentieerde opbouw van de wijk.

't Gijmink had en heeft overwegend een woonfunctie. Andere functies (winkels, bedrijvigheid, horeca, onderwijs) zijn weliswaar in de wijk aanwezig, maar zijn ondergeschikt aan de woonfunctie.

Na herstructurering ontstaat een karakteristieke woonomgeving met lange, doorgaande wegen in de vorm van een ring en lussen. Tussen de lussen komt een centrale groenzone te liggen met speelplaatsen voor kinderen en een pad voor wandelaars en fietsers.

Het Gijminkplein blijft de centrale plek in de wijk. Aan dit plein is een nieuwe multifunctionele voorziening gerealiseerd met daarin onder andere een basisschool, sporthal, kinderopvang en een buurtcentrum.

Gezien de demografische ontwikkelingen wordt wel minder gebouwd dan oorspronkelijk de bedoeling was. Uitgangspunt is echter dat dit niet ten koste mag gaan van de ruimtelijke kwaliteit van de wijk.

Aan de randen van de wijk is het oorspronkelijke kleinschalige landschap nog merkbaar, met name bij de Gondalaan en de Oude Haaksbergerweg. Hier is nog sprake van het kenmerkende zicht op het buitengebied, de verscheidenheid aan woningen en de oorspronkelijke diepe kavels.

Buurten tussen centrum en Van Kollaan, Blauwververij, Bleekstraat

Deze buurten zijn gebouwd over een lange periode, vanaf 1920 met de aanleg van Tuindorp tot zeer recent (Kerkegaarden, De Wheeme). Kenmerkend is dat de stedenbouwkundige structuur sterk beïnvloed is door de ligging van spoorlijnen en fabrieksterreinen en/of de historische structuren van het centrumgebied. De hoofdontsluiting van het gebied, met uitzondering van de Bleekstraat en de Kerkegaarden, wordt gevormd door de Laarstraat.

Tuindorp heeft voor Goor een grote cultuurhistorische waarde. Het bestaat uit een buurt van zo'n 80 woningen waar vooral de poorten en de tweezijdig georiënteerde hoekpanden opvallen. De woningen in de wijk Tuindorp zijn begin jaren zeventig grondig gerenoveerd en zijn eind vorige eeuw opnieuw opgeknapt.

Ook 't Schild maakt onderdeel uit van dit deelgebied. De cultuurhistorisch waardevolle (overigens kunstmatige) hoogte is hier nog steeds aanwezig. Ook het gebogen straatpatroon benadrukt de locatie van 't Schild. De bebouwing op 't Schild bestaat voornamelijk uit naoorlogse woningen. Er bevindt zich, behoudens een monumentale eik die 't Schild markeert, weinig groen in de wijk.

Binnen de wijk staan enkele ontwikkelingen op stapel. Zo is er recent besloten tot renovatie van de brandweerkazerne aan de Van Kollaan, zijn er uitbreidingsplannen bij verpleeg- en verzorgingshuis Herfstzon aan de Javastraat en worden er aan de Bleekstraat zorgappartementen gerealiseerd.

Aandachtspunt in deze wijk is het overwegend stenige karakter. Zo ontbreekt laanbeplanting ter plaatse van de hoofdwegen en is er weinig openbaar groen in de woonwijken. Daarnaast is de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse van de strook tussen de Roerdompstraat en de Van Kollaan voor verbetering vatbaar.

Een kwaliteit van het gebied is het feit dat de (industriële) historie merkbaar aanwezig is. Dit kan echter nog meer benadrukt worden. Ook de menging van functies en de groene uitstraling van de begraafplaats aan de Herman Heijermansstraat kan genoemd worden als een kwaliteit van het gebied. Hierdoor is de levendigheid van het gebied sterk.

Schoolstraat, Rozenstraat, Wijnkamp e.o.

Het gebied Schoolstraat, Rozenstraat, Wijnkamp e.o. is een gebied met een gemengde functie, zoals kenmerkend voor een uitloopgebied van het centrum. Ter plaatse van de hoek Anjerstraat/Rozenstraat is de nieuwbouw van de Constantijnschool gerealiseerd. Daarnaast is nieuwbouw beoogd in het plan Constantijnhof: het terrein van de voormalige Constantijnschool, het Schalkterrein en de Baptistenkerk.

De smalle straatprofielen in de wijk, met karakteristieke bebouwing veelal direct aan de straat benadrukken de historische sfeer van de buurt. Groen is ondergeschikt. De kwaliteit van de openbare ruimte is, behoudens het gebied rond de Pastoriestraat (binnengebied Wijnkamp), een sterk punt. In het gebied rond de Pastoriestraat is sprake van een onduidelijke structuur en een lage ruimtelijke kwaliteit, veroorzaakt door een mix aan achterkantsituaties en een onduidelijke routing.

Een ander aandachtspunt zijn de leegstaande panden. Het gebied kan een rol spelen in het opvangen van commerciële en niet-commerciële dienstverlening. Voor deze functies is een aanhechting met het kernwinkelgebied van belang, maar ze zijn niet geschikt voor een volledige integratie met de winkelfunctie. Dit mede vanwege de verstoring van de winkelsfeer en de noodzakelijke goede autobereikbaarheid van de functies.

Heeckeren en rondom Kloosterlaan

De woongebieden ten oosten van de Hengevelderstraat, de Molenstraat en de Enterseweg zijn vanaf 1980 als uitbreidingswijken van Goor ontwikkeld. De voormalige havezathe (thans een gepleisterd landhuis) klooster Heeckeren en het omringende (voormalige) landgoed zijn niet alleen verantwoordelijk voor de naam van de wijk, zij zijn tevens sterk bepalend voor de sfeer en stedenbouwkundige structuur van deze woonbuurten.

Het betreft kleinschalige woonbuurten met omvangrijke groene gebieden in de directe nabijheid. Deze groengebieden zijn het buitengebied, het terrein van het voormalige klooster en omringende landerijen, de sportvelden maar ook het gebied achter de Molenstraat, waar in het verleden de borg van de graaf van Goor heeft gestaan. De woongebieden kenmerken zich door de aanwezigheid van een relatief groot aandeel (half)vrijstaande woningen in twee bouwlagen met kap. Ter hoogte van de entree naar de tennishal bevindt zich een appartementencomplex.

De hoofdfunctie van de wijk is wonen, maar in het gebied bevindt zich ook een complex met tennisvelden en een bijbehorende tennishal. Ruimtelijk gezien vormt dit een geheel met het sportveldencomplex aan de zuidzijde. Voor het overige zijn, behoudens een kinderboerderij en een zorgfunctie in havezathe Heeckeren, binnen de wijk geen voorzieningen aanwezig.

De hoofdontsluiting van de wijk wordt gevormd door de Van Heeckerenweg en de Kloosterlaan. Verder wordt de wijk doorkruist door de Mossendamseweg, welke in gebruik is als fietspad. De van oudsher aanwezige beplanting langs deze weg vormt de ruggengraat van de groenstructuur van de wijk.

Ten slotte wordt het plangebied doorsneden door een aantal waterlopen, waaronder de Bolscherbeek, met bijbehorende oeverstroken. Ook deze waterlopen annex oeverstroken maken deel uit van de groenstructuur.

Door de stedenbouwkundige opzet van de wijk is de huidige ontsluiting van de wijk niet optimaal. Een sterk punt van de wijk is het aanwezige groen in en om de wijk en de aanwezigheid van de havezathe. Wel dient te worden opgemerkt dat er weinig uitlooptmogelijkheden zijn naar het buitengebied.

Gossinkswede/Heijinksweg

Het wijkje Gossinkswede is een inbreidingslocatie ter plaatse van een voormalig tuincentrum. De wijk dateert uit de jaren '90 van de vorige eeuw en bestaat uit vrijstaande woningen in verschillende stijlen. De ontsluiting van de wijk vindt plaats vanaf de Diepenheimseweg.

Wat betreft de groenstructuur heeft de strook met opgaande struiken langs de Heijinksweg historische waarde omdat het een restant van het oude spoortracé is.

Kevelhammerhoek

De wijk Kevelhammerhoek dateert van het begin van de jaren '70 van de vorige eeuw. Door de situering ten zuiden van het spoor en het feit dat de wijk aan de zuidzijde van de omgeving wordt afgesloten door het Twentekanaal ligt het gebied vrij geïsoleerd ten opzichte van de overige kern.

Het gebied betreft een vrij monofunctioneel woongebied. De woningen hebben veelal één of twee bouwlagen met kap. Centraal in de wijk bevindt zich een cluster van bungalows. Ten slotte bevindt zich aan de Diepenheimseweg een rij statige panden, bestaande uit twee lagen met kap, met grote tuinen. Tezamen met de bomenrijen langs deze weg zorgt dit voor een fraaie entree van Goor langs vanaf deze zijde.

Naast de woonfunctie is de enige andere functie in de wijk is het aanwezige tenniscomplex. Verder vormt de oude kasteelheuvel aan de Kevelhamlaan een opvallend element binnen de wijk.

Het openbaar groen tussen de woningen en langs de wegen (zoals de duidelijke bomenstructuur langs de Weddehoenlaan) en enkele parkachtige groenstroken langs het Vijverpad/Zomerpad, zijn voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor het groene beeld in de wijk. Daarnaast herbergt de wijk oppervlaktewater in de vorm van vijvers en loopt naast de tennisbanen de Poelsbeek.

Bedrijventerreinen

Goor heeft een relatief groot oppervlak aan bedrijventerrein, welke zich met name aan de noordrand bevindt. Hier liggen van west naar oost de bedrijventerreinen De Whee, Spechthorst en Zenkeldamshoek. In het zuiden, langs het Twentekanaal, ligt industrieterrein Haven Goor, waarvan het bedrijf Eternit de grootste gebruiker is. Opvallend is dat op het industrieterrein Haven Goor veel braakliggende gronden aanwezig zijn.

(Her-)gebruik van deze gronden kan plaatsvinden na sanering van de bodem en rekening houdend met de geluidszonering van Eternit ten aanzien van de nabijgelegen woonwijk Kevelhammerhoek. De bedrijventerreinen zijn alle gemengde terreinen.

De oudere bedrijventerreinen kenmerken zich door slingerende wegen (Spechthorst) en een mengeling van oude en nieuw, grote en kleine bedrijven (zowel Spechthorst als De Whee). Hierdoor is geen sprake van een eenduidige structuur.

Op Zenkeldamshoek is veel aandacht besteed aan ruimtelijke uitstraling. Zo liggen de kavels rondom een centraal park bestaande uit groen en water, waardoor het bedrijventerrein een hoogwaardige en representatieve uitstraling heeft.

Het terrein van de voormalige Twentsche Stoom Blekerij (TSB-terrein) herbergt in de huidige situatie enkele bedrijfsverzamelunits, gevestigd in de voormalige industriële bebouwing. Ter plaatse van dit terrein is een transformatie naar woningbouw voorzien.

Kwaliteiten van de bedrijventerreinen zijn de goede bereikbaarheid en de vestigingsmogelijkheden (welke voor het bedrijvenpark Zenkeldamshoek recent zijn versoepeld door vaststelling van de beleidsregel "afwijdingsbevoegdheid bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Zenkeldamshoek 2002' en 'Bedrijventerrein Zenkeldamshoek 2002, correctieve herziening'").

Het feit dat de bedrijventerreinen, met name aan de noordzijde, een barrière vormen voor de uitloop naar het buitengebied en een harde overgang naar ditzelfde buitengebied vormt een aandachtspunt.

Infrastructuur

Goor ligt op een kruispunt van belangrijke doorgaande wegen. Tot de aanleg van de snelweg A1 was de weg dwars door Goor, de E8, de belangrijkste route richting het oosten. Deze situatie was verkeerskundig gezien onhoudbaar en leidde tot zeer onveilige situaties en verkeersslachtoffers. Door de aanleg van provinciale wegen ten zuiden en oosten van Goor is veel verkeer uit de kern gehaald. Toch vormen de Markeloseweg vanuit het westen en de Diepenheimseweg uit het zuiden, nog steeds belangrijke verkeersaders die door het centrum van Goor gaan. Het ontbreken van een alternatieve route voor verkeer vanuit het westen en zuiden van Goor dat naar het noorden wil en vice versa, zorgt echter nog tot op de dag van vandaag voor verkeersoverlast in en rond het centrum.

Voorzieningen

Buiten het kernwinkelgebied kent Goor verschillende voorzieningen zoals scholen, zorgvoorzieningen, sportvoorzieningen, culturele- en maatschappelijke voorzieningen, detailhandel en overige bedrijfsfuncties. De kern vervult hiermee niet alleen een lokale functie, maar is ook van belang voor de overige kernen binnen de gemeente.

Binnen het plangebied bevinden de voorzieningen zich met name aan de rand van het kernwinkelgebied. Daarnaast bevinden zich grotere clusters van voorzieningen in de wijk De Whee (wijkwinkelcentrum en scholencluster) en Heeckeren (sportvoorzieningen). Aandachtspunt is dat het behoud van de voorzieningen onder druk staat vanwege de demografische ontwikkelingen.

Groen- en waterstructuur

De groen- en waterstructuur binnen de bebouwde kom heeft voornamelijk een functioneel karakter, in die zin dat zorg wordt gedragen voor afvoer van overtollig regenwater en ruimte wordt geboden aan speelvoorzieningen. De omvang van groenvoorzieningen is in meerdere wijken beperkt en versnipperd. Met name de kern van de stad is stenig te noemen. Dit geldt ook voor een aantal woonwijken, zoals De Whee 1 en Tuindorp. De nog aanwezige laanstructuren en doorzichten naar het buitengebied leveren de belangrijkste bijdrage aan de groenbeleving in de kern.

Water is erg bepalend geweest voor het ontstaan en de groei van Goor. In de kern zelf zijn echter meerdere waterlopen en waterpartijen verdwenen of ondergronds gebracht.

BIJLAGE

LIJST VAN RELEVANTE GEMEENTELIJKE BELEIDSSTUKKEN

- Hof van Twente Zicht op 2030, juni 2010
- Structuurvisie masterplan centrum Goor, mei 2012
- Woonvisie 2009-2013 'Groeien in kwaliteit'
- Uitvoeringsplan Woonservicegebieden Hof van Twente, maart 2011
- Nota wonen welzijn en zorg, 2005
- Dynamisch Woningbouwprogramma Hof van Twente
- Bedrijventerreinvisie 2011-2021, januari 2011
- Scholenvisie basisonderwijs Hof van Twente, mei 2012
- Gemeentelijk mobiliteitsplan Hof van Twente, december 2007
- Verkeersvisie Goor, juni 2012
- Groenstructuurplan Hof van Twente, juli 2003
- Waterplan gemeente Hof van Twente, april 2004
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2008-2012
- Landschapsontwikkelingsplan Haaksbergen en Hof van Twente, mei 2005
- Nota Recreatie en toerisme 2007-2012, november 2007
- Milieubeleidsplan 2011-2014, januari 2011
- Projectvoorstel duurzaamheid Hof van Twente, november 2010
- Gemeentelijk archeologiebeleid, januari 2010
- Actualisering Nota Grondbeleid gemeente Hof van Twente 2011-2015
- Beleidsnotitie sport
- Beleidsnotitie cultuur
- Beleidsnotitie zorg
- Beleidsnotitie jeugd
- Concept-Detailhandelsnota 2013-2023
- Concept-Accommodatiebeleid.
- Concept-Beleidsnota Recreatie en Toerisme 2012-2017
-

BIJLAGE

4

SAMENVATTING MASTERPLAN CENTRUM GOOR

Om de aantrekkingskracht van het centrum van Goor te versterken en de ontwikkeling van Goor (en het centrum) te stimuleren, heeft de gemeente een integraal masterplan voor het centrum opgesteld. Dit document is op 8 mei 2012 vastgesteld door de gemeenteraad en geeft de gewenste ontwikkelingsrichting aan en biedt een helder toetsingskader voor marktinitiatieven.

In het masterplan centrum Goor wordt gesteld dat Goor de grootste kern van de gemeente Hof van Twente is en dat het winkelaanbod in het centrum dan ook groter is dan het aanbod in de overige centra in de gemeente. In die zin vervult het centrum van Goor ook een functie voor inwoners uit deze kernen.

De Grotestraat is van oudsher de hoofdwinkelstraat. Aan deze straat worden winkels afgewisseld met (avond)horeca, dienstverlening, woningen en overige functies zoals kantoren. Aan het Weversplein zijn drie supermarkten gevestigd. Het winkelaanbod is relatief groot en gevarieerd.

In de huidige situatie valt de grote spreiding van winkels en voorzieningen in het centrum van Goor op. Een herkenbaar hart van het centrum ontbreekt. De grote spreiding van voorzieningen, in combinatie met de vele onderbrekingen als gevolg van leegstaande panden, leidt tot een matige structuur en samenhang in het centrumgebied.

De autobereikbaarheid van het centrum is goed. Vanuit alle windrichtingen is een goede aansluiting op de parkeerroute rondom het centrum aanwezig.

In het centrum is weinig groen aanwezig; over het algemeen heeft het winkelgebied een nogal stenige uitstraling.

De inrichting van de openbare ruimte in het centrum is van wisselende kwaliteit. De bestaande inrichting van de Grotestraat en omliggende pleinen is in zijn algemeenheid verzorgd. Door een veelheid aan uitstallingen en een grote diversiteit aan (deels verouderd) straatmeubilair heeft het centrum echter een rommelige uitstraling.

Ter verbetering van de ruimtelijke en functionele structuur en samenhang in het centrum wordt in het masterplan de volgende visie uitgedragen:

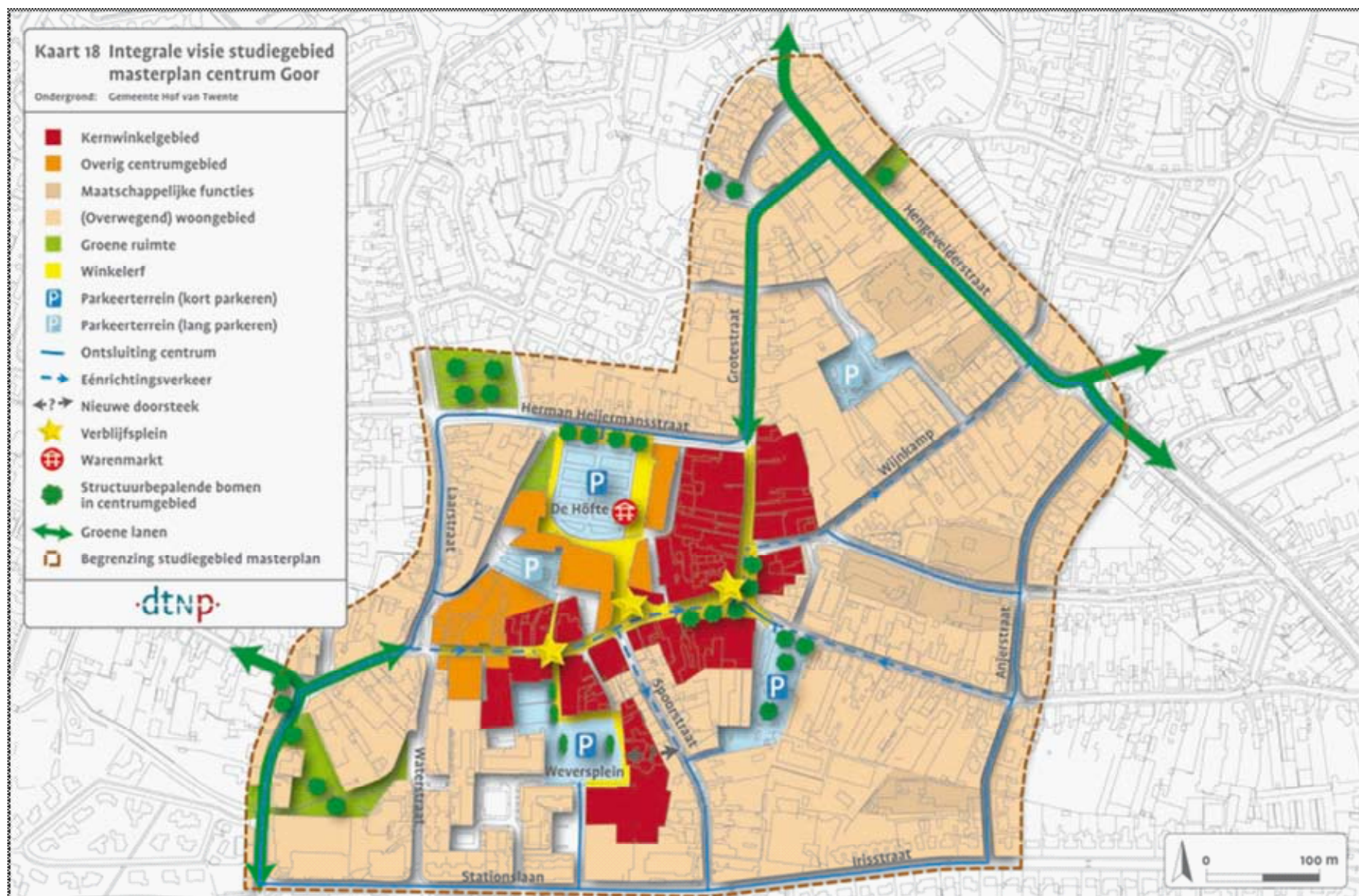
- Een compact kernwinkelgebied met een duidelijke hoofdwinkelroute, trekkers op strategische locaties en pleinen met horeca als verbindende elementen;
- Overig centrumgebied voor laagfrequent en/of doelgericht bezochte functies;
- Grote bronpunten parkeren rondom het kernwinkelgebied, met elkaar verbonden via een heldere parkeerroute, daarnaast waar mogelijk in het toekomstige centrumgebied parkeerplaatsen direct voor de winkels;
- Een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bezoekers:
 - Autovrij gedeelte rondom Hema en autovrije stegen tussen Grotestraat en Weversplein;
 - Aantrekkelijke verblijfspleinen verspreid over het kernwinkelgebied;
 - In overige delen van het toekomstige centrum een inrichting als winkelerf (volop ruimte voor voetganger; auto is te gast).

- Sfeervol centrumgebied met verzorgde inrichting en waar mogelijk groen- en watelementen (sfeerverhogend).

Om de positie van het kernwinkelgebied te versterken staat het masterplan geen nieuwe winkelontwikkelingen en/of uitbreidingen meer toe buiten het kernwinkelgebied.

Naast de genoemde hoofdelementen worden in het masterplan concreet projecten voorgesteld om het centrum van Goor aantrekkelijker te maken. Deze projecten zal de gemeente gezamenlijk met Goor Collectief, de centrumondernemers en de eigenaren tot uitvoering brengen. Zo worden enkele ingrepen in de openbare ruimte voorgesteld, zoals het opplussen van de steeg tussen het Weversplein en de Grotestraat, het autovrij maken van het deel Grotestraat tussen de Wijnkamp en de Herman Heijermansstraat en het aanpakken van het Sterplein als hart van het centrum. Ten slotte is het verbeteren van de beeldkwaliteit van bestaande panden één van de maatregelen die in het masterplan worden genoemd.

De volgende pagina toont de visiekaart van het masterplan centrum Goor

Visiekaart masterplan centrum Goor. Bron: Droogh Trommelen en Partners.

BIJLAGE

SAMENVATTING UITKOMSTEN HOFPANEL

Om te weten te komen hoe burgers, bedrijven en overige belanghebbenden de geïnventariseerde kansen, kwaliteiten en knelpunten van Goor beoordelen is tussen 31 mei en 10 juni 2012 een peiling onder het gehele Hofpanel uitgezet. Daarnaast konden alle geïnteresseerde inwoners van Hof van Twente die niet lid zijn van het Hofpanel meedoen aan deze peiling. Tot slot zijn ook de stakeholders, waaronder Goor Collectief, per e-mail uitgenodigd voor de peiling. Ruim 500 personen hebben deelgenomen aan de peiling. Slechts één van de stakeholders heeft deelgenomen aan de peiling.

De sterkste punten zijn volgens alle deelnemers: de goede bereikbaarheid, de parkeergelegenheden en de centrale ligging in de gemeente. De Gorenaren noemen daarnaast veelvuldig het voorzieningenniveau als een sterk punt. Als verbeterpunten werd door de Gorenaren met name genoemd: de verkeersstructuur, de verkeersveiligheid en het behoud en onderhoud van historische panden. Terwijl niet-Gorenaren de uitstraling van de bebouwing en de wijken als verbeterpunt aanmerken. Bij het 'open invulveld' is het centrum vaak benoemd als verbeterpunt. Dit valt echter buiten het plangebied van de structuurvisie. Dit is opgenomen in het Masterplan Centrum Goor.

De deelnemers zijn, in verband met de looptijd van de structuurvisie, ook gevraagd een blik te werpen in de toekomst. In 2025 zou Goor een gezelliger centrum en aantrekkelijk winkelgebied, een betere verkeersdoorstroming moeten hebben, waarbij het voorzieningenniveau behouden blijft of zelfs is verbeterd, aldus het Hofpanel. De deelnemers lijken zich bewust van de demografische ontwikkelingen en de

economische situatie. Dit is met name tot uiting gekomen bij het invullen van de (open) vragen met betrekking tot woningbouw en bedrijvigheid, sport-, medische- en culturele voorzieningen en de invulling van vrijkomende locaties. Met name de inwoners van Goor geven de voorkeur aan inbreiding voor uitbreiding (93%), zowel voor wat betreft woningbouw als bedrijvigheid. Daarnaast is zo'n 70% van de Gorenaren (en 60% van de niet-Gorenaren) voorstander van clustering van sport-, medische- en culturele voorzieningen.

Omdat er in de toekomst veel minder woningen gebouwd en bedrijfslocaties ontwikkeld zullen worden, is aan de deelnemers gevraagd of zij ideeën hebben over de invulling van vrijkomende locaties en panden. Dit heeft tot een groot aantal suggesties geleid. Er werd vaak naar een groene parkachtige invulling of parkeerplaatsen verwezen. Het overgrote deel van alle suggesties is gericht op ontmoeten: van stadsmoestuin/pluktuin tot bewegingspark voor ouderen en van flexwerkpanden tot hangplekken voor de (oudere) jeugd. Daarnaast is men zich bewust van de veranderende rol van de overheid en de verschuiving naar meer zelfredzaamheid van de burger: er is meerdere malen aangegeven dat men wil meedenken of werken bij de inrichting, onderhoud en beheer van de vrijkomende locaties.

Opvallend is het verschil in de waardering en beleving van Goor door mensen uit Goor en niet-Gorenaren. Ten slotte kan worden gesteld dat de uitkomsten van het Hofpanel veelal bevestigend zijn ten aanzien van de ambtelijke inventarisatie en analyse.

BIJLAGE

MEMO NOODZAAK OPSTELLEN MER STRUCTUURVISIE GOOR

Vanaf hoofdstuk 4 is per hoofdstuk van de Nota van Uitgangspunten Structuurvisie Goor (d.d. 7 februari 2012) op basis van de paragraaf 'samenvatting' nagegaan of er sprake is van m.e.r.-plicht voor de structuurvisie op grond van het Besluit m.e.r.. Daarna is beoordeeld of de structuurvisie een kaderstellend plan is voor de ontwikkelingen. Tot slot wordt nog even kort aandacht besteed aan de m.e.r.-plicht op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Activiteiten

Nog even kort de systematiek. Er moet beoordeeld worden of de structuurvisie een kader stelt voor activiteiten die m.e.r. (beoordelings)plichtig zijn. M.e.r.-plichtig zijn besluiten die genoemd zijn in kolom 4 van onderdeel C van de bijlage van het Besluit m.e.r.. M.e.r.-beoordelingsplichtig zijn de besluiten die zijn genoemd in kolom 4 van onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r..

Blijven de ontwikkelingen onder de drempelwaarden genoemd bij de activiteiten in onderdeel C dan is de structuurvisie niet m.e.r.-plichtig. Is de omvang van de ontwikkelingen boven de genoemde drempelwaarden als opgenomen in onderdeel C, dan is de structuurvisie wel m.e.r.-plichtig.

Met ontwikkelingen die zijn genoemd in onderdeel D ligt dit anders. Komen de ontwikkelingen boven de drempelwaarden dan is de structuurvisie m.e.r.-plichtig. Indien echter de omvang van de ontwikkelingen onder de drempelwaarden blijft, dan moet een zogeheven vormvrije m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd. Beoordeeld wordt dan of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van de ontwikkelingen al dan niet kunnen worden uitgesloten. Kunnen deze worden uitgesloten, dan is de structuurvisie niet m.e.r.-plichtig. Kunnen deze echter niet worden uitgesloten dan is de structuurvisie wel m.e.r.-plichtig, omdat deze kan een kader stelt voor een m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit.

Kaderstellend plan

De structuurvisie wordt bij alle activiteiten genoemd in de derde kolom van de bijlage van het Besluit m.e.r., waarin de plannen zijn opgenomen die m.e.r.-plichtig zijn in geval deze kaderstellend zijn. Onder kaderstellend wordt verstaan dat zij "de toon zetten voor". Verder moeten de uitspraken bindend zijn en concreet, zonder dat er sprake is van een directe titel tot uitvoering van de ontwikkelingen. Het kunnen dus algemene uitspraken zijn.

Per genoemde ontwikkeling zal moeten worden nagegaan in hoeverre deze als kaderstellend kunnen worden gekwalificeerd. Indien er geen locaties worden aangewezen, zal er minder sprake zijn van kaderstellende uitspraken.

Natura 2000-gebieden

Daarnaast is een plan m.e.r.-plichtig indien het mogelijk significante effecten heeft op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Wanneer namelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu niet zijn uit te sluiten moet een passende beoordeling worden opgesteld en daarmee wordt de visie m.e.r.-plichtig.

In de nabijheid (afstand 10 kilometer) van de kern Goor is een viertal Natura 2000-gebieden gelegen. De ligging van deze gebieden ten opzichte van het plangebied is in het kaartje aan het einde van deze memo weergegeven.

De grootste invloed die de visie kan hebben op deze gebieden heeft te maken met stikstof. Indien de ontwikkelingen gepaard gaan met een toename van verkeersbewegingen is het mogelijk dat er sprake is van gevolgen op voor stikstof gevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden. Gelet op de omvang de nieuwe ontwikkelingen en het feit dat het verkeer de locaties via diverse wegen kan bereiken, is een voortoets niet noodzakelijk.

Dit ligt anders voor de waterwinning. Bij waterwinning kunnen de gevolgen tot circa 10 kilometer reiken. Hiervoor dient een voortoets wel te worden uitgevoerd om te kunnen bepalen of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu al dan niet zijn uit te sluiten.

Par.	Ontwikkeling	Activiteit Besluit m.e.r.	drempelwaarde	m.e.r.?
4.2	Inbreidingslocaties Uitbreidingslocaties Herstructurering	Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject ¹ (D 11.2)	Aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen	Vormvrij
5.2	Inbreiding Herstructurering	Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (D 11.3)	Oppervlakte van 75 ha of meer	Vormvrij
5.2	Uitbreiding Zenkeldamshoek t.b.v. PDV en kantoren	Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (D 11.2)	Oppervlakte van 100 ha of meer of Bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m ² of meer	Vormvrij
6.3	Randweg Noord en Zuidwest	Aanleg autoweg ² (C1.2) Aanleg van weg bestaande uit vier of meer rijstroken (C1.3) ³	C1.2 geen drempelwaarde C1.3 tracélengte van 10 km of meer	m.e.r. < geen m.e.r > m.e.r.
7.2	Clustering sportvoorzieningen	Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (D 11.2)	Oppervlakte van 100 ha of meer of bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m ² of meer	Vormvrij
8.2	Themaparken	Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (D 11.2)	Oppervlakte van 100 ha of meer	Vormvrij
9.2	Vergroten wincapaciteit waterwinnig	Onttrekking van grondwater aan de bodem (C15.1 en D 15.2)	C15.1 hoeveelheid water van 10 miljoen m ³ of meer per jaar D15.2 hoeveelheid water van 1,5 miljoen m ³ per jaar	Afhankelijk van omvang ⁴

1 Bij stedelijk ontwikkelingsprojecten gaat het om ontwikkelingen met een stedelijk karakter. Bij de uitleg hiervan moet er rekening mee worden gehouden dat het de bedoeling van de Europese wetgever is geweest dat de activiteit breed wordt uitgelegd en toegepast.

2 autoweg =

1. een voor autoverkeer bestemde weg die alleen toegankelijk is via knooppunten of door verkeerslichten geregelde kruispunten en waarop het verboden is te stoppen;
2. weg met navolgend verkeersbord

3 De uitbreiding of wijziging van deze wegen is als activiteit genoemd in onderdeel D. In dit memo is er vanuit gegaan dat het om de aanleg van nieuwe wegen gaat.

4 > 10 miljoen m³ per jaar: m.e.r.; tussen 10 miljoen m³ en 1,5 miljoen m³ per jaar: m.e.r.; < 1,5 miljoen m³ per jaar: vormvrije m.e.r.-beoordeling

